

Zijn eerste H. Mis in Oploo doet hij enkele maanden later, namelijk op 8 augustus 1926. In 1928 vertrekt hij naar de missie in Oost-Java. Als zijn dorpsgenote, zuster Majella Rutten, in 1936 (ook in Indonesië werkzaam) haar zilveren jubileum viert, gaat hij haar persoonlijk feliciteren. In de Tweede Wereldoorlog komt hij in een krijgsgevangenenkamp in Tjimahi. Om anderen moed in te spreken loopt hij op een dag in zijn habijt van de Carmelorde door het kamp. Daarna worden de krijgsgevangenen per trein, via station Kemajoran te Batavia naar Tandjong Priok gebracht, om aan boord te gaan van een groot Japans schip, genaamd "Gunjo Mani". Ook Pater Xaverius, in zijn uniform van reservekapitein legeraalmoezenier, gaat aan boord met nog 1925 Europese krijgsgevangenen, nog een groter aantal Javanen, alsmede een lading rijst en suiker. Op 15 september 1944 vaart het schip de haven uit op weg naar Padang. Op 18 september wordt het schip, ter hoogte van Indrapoera, getorpedeerd en krijgt meerdere voltreffers. Pater Vloet weigert in zee te springen, maar geeft aan zoveel mogelijk "passagiers" de generale absolutie en blijft aan boord bij hen, die in doodsnood verkeren. Na ongeveer een kwartier zinkt het schip naar de bodem.

Pater Vloet en 1270 Europese gevangenen verliezen hierbij het leven. Hij is maar 44 jaar oud geworden. Zijn familie in Nederland krijgt pas ruim een jaar later bericht van zijn tragische dood. Op 12 december 1945 wordt in de parochiekerk te Oploo een plechtige H. Mis van Requiem opgedragen.

In de Missie van Oost-Java overleed tot onze diepe droefheid,
reeds in Augustus 1944, onze dierbare Heerbroer en Heerroom

DE ZEEREERW. PATER

XAVERIUS VLOET,
Ord. Carm.,

in den leeftijd van 44 jaren, in het 18e jaar van zijn H. Priesterschap.

Overtuigd van Uwe deelneming bevelen wij de Ziel van den
dierbaren Overledene in Uwe H. Sacrificiën en gebeden aan.

Oploo,	J. HORSTEN-Vloet, M. HORSTEN en Kinderen. P. J. VLOET. J. VLOET-Cornelissen en Pleegkind.
Westerbeek,	JAC. VAN HAANDEL-Vloet. P. H. VAN HAANDEL en Kinderen.
Oploo,	JOS. VLOET. C. VLOET-Christiaans en Kinderen.

OPLOO, 30 November 1945.

De Plechtige H. Mis van Requiem zal plaats vinden op WOENSDAG 12 DECEMBER
1945 om 10 uur in de Parochiekerk van den H. Mathias te OPLOO.

waartoe de bevelen worden uitgevaardigd

IN MEMORIAM

PATER XAVERIUS VLOET,

O. Carm.

Het heldhaftig gedrag van een Res. Kapitein Aalmoezenier.

Stille armen moeten het eerst geholpen worden.

Stille heiden moeten het eerst geëerd worden. Oploo schijnt dat te begrijpen. Pas nog huldigde het op waardige wijze P. Alexius, die, na 14 jaren missiearbeid en kampleven, bij de zijnen mocht terugkeren. Op de nationale feestdag al 'n artistiek kapelletje de nagedachtenis van hen die vielen gaan vereeuwigen. Het zal een blijk van dank en bewondering zijn, die een belofte inhoudt voor de toekomst.

Al lang had ik een woord willen wijden, in het blad van zijn geboorteland, aan een van hen, mijn vereerde medebroeder P. Vloet. Op het ogenblik meen ik dat niet beter te kunnen doen dan door zelf zoveel mogelijk uit het licht te gaan staan en de bewondering en vereering te laten spreken van een van hen die ooggetuige was van de verschrikkelijke ramp, waarbij P. Vloet het leven liet. Hij schrijft in „Contact” (Jan. '48):

„Ik zie hem nog zo goed voor mij met z'n witte haren, z'n machtige figuur en z'n goede glimlach. Samen met pastoor Bijlhout en pastoor Arts kwamen wij in het krijgsgevangenkamp te Tjimahi. Deze beide priesters kunnen u verhalen van

met een verbinding naar het bovendek. Naast mij werd eten en drinken via een touw neergelaten. Ik schrijf eten en drinken, maar was het dat wel? De eerste dag ging het nog, maar later! We kregen enkele teugen water en het eten was gekookt in bedorven varkensvlees-bouillon, walgelijk.

Maar ik loop een beetje ver vooruit! Het vertrek was om half twee meen ik. We bleven langzaam varen langs de kust, stopten vaak en werden geëscorteerd door een vliegtuig, een flottieljevaartuig en een torpedobootjager. We hadden al geruchten gehoord in de kampen van 't torpederen van transporten. U begrijpt wel onze stemming. Het vliegtuig verliet ons laat in de middag. De naam van de boot was in Japanse karakters op 't achterschip aangegeven. Later hoorden wij dat het de „Gunjo Mani” was. Ik denk een ton of 5000. Uiteindelijk bestond de lading uit 2300 Europese krijgsgevangenen, een 3 tot 4000 Javanen en een lading rijst, suiker en diverse andere dingen. Daar ik mij belastte met eten verdelen en drinken in mokken, ontdekte ik dat Pater Vloet heel dicht bij me was ondergebracht in een kolenhok. Hij lag er met enkele andere boven op de steenkool. Langzaam vorderde de reis. Drie dagen waren we onderweg.

Indrapoera, bij Bengkoelen. Een kleine 400 man overleefde deze ramp en van hen stierven er later nog honderden in de kampen van Sumatra. Het ongeluk speelde zich af in ongeveer een goed kwartier.

Ik weet niet of ik duidelijk ben geweest, maar ik hoop voor de eer van Pater Vloet te hebben getuigd. Hier ging een priester heen als een held, die op z'n post bleef bij de uitoefening van z'n heilig priesterschap, omdat hij, wat hij als priester geven kon, ons niet wilde onthouden."

En nog 'n ander, onverdacht getuige, de opperbevelhebber van het Koninklijk Nederlands-Indisch leger zelf, Generaal Spoor, schrijft aan de Oversten en Familie van P. Vloet:

BATAVIA 19 Februari 1948.

Het moge mij vergund zijn UHoogEerw., mede in naam van het leger, over hetwelk ik de eer heb het bevel te voeren, mijn diepgevoelde waardering te betuigen voor het heldhaftig gedrag van den tot de Orde van O. L. Vrouwe van den Berg Carmel behorende Res. Kapitein Aalmoezenier Xaverius Vloet tijdens de torpedering ter hoogte van Indrapoera van het Japanse S.S. „Gunjo Maru" omstreeks midden September 1944 om 17.30, toen dit stoomschip op weg was naar Padang met 1925 Eur. krijgsgevangenen, waarvan 1270 het leven verloren.

Pastoor Vloet heeft na het verrichten van zijn priesterplicht door het geven van Generale Absolutie, geweigerd in zee te springen, zoals velen deden, doch bleef aan boord om in die uiterste verraaring, van duizenden mensen in doods nood, door zijn bijzijn als priester aan de omstanders een rustige dood te verzekeren.

Ik houd er mij van overtuigd, dat de wetenschap, dat wijlen Pastoor Vloet zich op zo heldhaftige wijze heeft gedragen, ertoe zal medewerken het door Uw Orde en de familie geleden zo ernstig verlies, met fierheid en ootmoedige onderworpenheid te dragen.

Moge Oploo en het eigen land van deze oorlogsheld niet in eerbied en hulde achterblijven en zich laten inspireren door zijn bezielend voorbeeld.

P. OTTO VAN WANROU

handelend, begrijpend de hand reeds opgeheven; ik knielde neer, de generale absolutie. Op slag viel iets van me af. Samen gingen we naar het dek toen de trap niet meer bestoemd werd. Links en rechts hielp hij jongens, een zegenend gebaar en een gelukkige jongen stond weer op. Zo kwamen we op het bovenste dek. In ons kulkdek kolkte het water reeds binnen.

Ik had snel gehandeld, greep naar een paar opgerolde matrasjes (formosaantjes noemden we die; dat waren kapokmatrasen van 50 cm breedte ongeveer, geschikt om een ligplaats zachter te maken bij het slapen, door ons zelf gemaakt voor transporten, opgerold met touw gebonden). Ik duwde Pater Vloet er een in z'n handen. „Pater“, zei ik, „nu snel schoenen uit en spring me na“. Zelf had ik een formosaantje in mijn handen. „Daar drijf je op, wees niet bang. Snel Pater!“ Mijn gevoel dreef me naar de reling. Voor ik van boord sprong keek ik naar Pater Vloet om. In Tjimahi hadden zijn confraters hem zo dikwijls geplaagd met: jij op transport, jij kunt helemaal niet zwemmen, dat wordt zeker verdrinken. Deze scherps zou nu werkelijkheid worden. Ik hoor hem nog zeggen: o hemel, ik kan immers toch niet zwemmen; mijn plicht is nog hier. En ik zie hem naar een paar jongens, katholieken gaan, ze knielen voor hem neer, weer de absolutie, het gebaar van het kruisteken. Van de een gaat hij naar de ander. Het zijn kostbare minuten, seconden. En zo gaat een priester rond, denkt niet aan eigen leven, doet zijn plicht. Mijn God, wat een held! Het schip helt reeds. Ik spring over boord. Enkele seconden snel zwemmen, en ik ben goed ver van het schip verwijderd. De kop van het schip hoog op in de lucht, het achterstuk glijdt weg in het water, duizenden met zich voerend in de diepte. Voor altijd sluiten de wateren zich over die vreselijke graf. Pater Vloet, ook hem voerde de Gunjo Mani mee. R. I. P.

Op een houten vlot dreef ik met nog 7 anderen op de Oceaen. Slechts 2 van ons werden 46 uur later opgepikt. Het gebeurde op 15 September 1944, des namiddags om half zes (Japanse tijd). Later las ik dat het schip zich toen moest bevinden hebben op 20° 53 minuten Zuidbreedte en 101° 11 minuten Ooster Lengte. We zagen heel in de verte de kust van Sumatra volgens zeeluf op plus minus 80 mijl. Het was op de hoogte van

de prachtige arbeid, het innige godsdienstige leven aldaar. Pater Vloet was de eerste die op een goede dag in het habijt van de Carmeliet door ons kamp liep. We wisten niet wat we zagen en hoe hij het durfde. Deze eerste jaren zal ik u niet vertellen, ik wil me meer bepalen tot zijn laatste, allerlaatste reis.

Vanuit het kamp Makassar (ook genoemd kampoeng Makasoert) op de weg Batavia naar Buitenzorg vertrok midden in de nacht een transport krijgsgevangenen met onbekende bestemming. Bij dit transport bevond ook schrijver dezes zich. De elektrische trein werd op het station Kemajoran te Batavia verlengd met enkele wagens waarin zich een transport uit het vijftiende bataljon bevond. Ook allen krijgsgevangenen. In Tandjong Priok werden we uitgeladen en moesten we wachten aan de kade voor we aan boord van een Japans schip werden geladen. In de gloeiende hitte van de dag probeerde ik het transport uit Batavia, dat zich achter de loodsen moest ophouden, te bezoeken en wie beschrijft mijn blijdschap, toen ik daar Pater Vloet in de uniform van legeraalmoezenier aan trof. We waren nl. na Tjimahi verschillend terecht gekomen. Wij hadden nog geen Pasen gehouden in kampong Makassar, hadden daar geen priester in ons midden. We wisten nu dat Onze Lieve Heer ons een priester had gestuurd om bij ons te zijn op deze tocht naar een onbekende bestemming. De 9 eerste Zondagcommunies verhoord, dacht ik bij mezelf neen gehonoreerd! Want iets in me voorspelde de rampzalige afloop die we tegemoet zouden gaan. De Paasbiecht was gauw gesproken en gezeilig ging Pater Vloet verder.

Het sein van aan boord gaan werd gegeven, we werden afgeranseld en naar onze hokken gestompt en geduwd. Met vijf op een rij zittend op het ijzer van het schip in een diep ruim, de knieën hoog opgetrokken, pal tegen elkander. Vlak voor je een ander vijftal en zo ingepakt als sardines met geen bewegingsruimte en slechte luchtvoorziening werd het schip volgepropt. Onze ransels werden ergens neergesmeten en in de donkere van het ruim wachtten we onze verdere bestemming af. Ik had het geluk om vlak bij een opening te zitten

We vertrokken de 15e September 1944. Voor behoeften kon je een tocht ondernemen naar het dek, waar je in een stelling van hout, buiten boord hangend, dan terecht kon. Vanuit het ruim naar deze W. C. duurde de tocht bij elkaar precies drie uur. Onnodig U te zeggen hoe opgepakt we waren. Voetje voor voetje, een trap op, op het dek ook weer voetje voor voetje, een weg banend door opgepakte jongens, die beneden geen plaats hadden gekregen. Het was vanzelfsprekend, dat het in korten tijd een zwijnenstal gelijk was. De 18e September was het, dat we ons avondeten, bestaande uit grauwe mufte rijst en sajoer (groentesoep in bouillon), hadden verdeeld en dat we er net mee klaar waren. 't Was half 6 Japanse tijd (die anderhalf uur voor was, net als onze zomertijd). Om half drie was ik nog met mijn gevulde mok bij Pater Vloet geweest om hem wat te drinken te geven. Hij was vuurrood van de hitte en had zijn kapiteinstuniek uitgetrokken. Gezellig nog samen gepraat. Hij hield er zo de goede stemming in. Z'n brede lach, z'n gaaf gebit en z'n goede ogen, ik zie ze nog.

Opeens om half zes een krachtige doffe knal vlak onder ons in het middenschip. Ieder wist of vermoedde wel wat dat betekende. Een korte trilling, een hele vreemde lucht en direct daarop een paniek van de ergste soort. Kort daarna een tweede stoot en knalontploffing in het achterschip. Ik vertelde nog niet hoe vlak boven ons op een plankenstelling ook jongens waren ondergebracht. Die sprongen eraf en het werd een chaos, een dringen, een uitweg zoeken richting trap, vreselijk. Men riep van boven dat het een gesprongen stoomleiding was en waarlijk vermocht dit even een soort kalmte te brengen, maar ach, het werd door binnenkolkend water maar al te gauw zekerheid. Begrijpend dat van meeduen aan de paniek voor mij geen uitkomst te verwachten was bleef ik heel rustig. Overwoog wat ik mee zou nemen. Ik had me n.l. nagenoeg geheel ontkleed vanwege de warmte, bedacht zo van alles wat een drenkeling op een houtvlotje bij zich moet hebben, toen ik opeens een stem mijn naam hoorde noemen. Naast mij stond Pater Vloet, snel

OPLOO.

Pater Vloet. Uit een brief van Pater Petrus Starmans aan den Hoogerw. P. Joës Kerkhof ex-prov. der Carmelieten te Merkelbeek, (L.), citeeren wij het volgende:

„Pastoor Vloet voor hem alle lof. Juist gisteren heb ik de meest nauwkeurige gegevens gekregen van een dokter, die met hem op de boot was, die getorpedeerd Java door de Jappen worden weggevoerd over zee. Onderweg is deze boot getorpedeerd. De boot heeft twee torpedo's gekregen. Na de eerste sprongen de meesten in zee, maar zijn allen omgekomen door den druk van de tweede. Toen zonk de boot snel en verlieten allen het deerd werd. De geschiedenis is aldus: 2300 krijgsgevangenen zouden van schip. Er waren twee gewonden op het bovendeck, niet van de torpedeering, maar van een instorting een paar dagen te voren. Deze stakkerds met wervelfracturen konden zich niet bewegen en lagen op het bovendeck van het zinkende schip, onherroepelijk dus prijsgegeven aan een verdrinkingsdood. Pastoor Vloet zag die stakkerds en is naar hen toegegaan en is toen knielend en biddend tusschen deze twee mede verdronken. Van de 2300 waren er 1800 dood en van de 600 geredden zijn er nog naderhand in de gevangenis waar ze werden ondergebracht 507 gestorven, zoodat het getal der nu nog overlevenden is. De geredde dokter was een eerloof over Pastoor Vloet. Een eereplaats in de annalen voor hem. Deze toelichting moge ook de droefheid van zijn familie verzachten.”

Slecht bericht. De Familie Vloet alhier die reeds lang in het onzekere verkeerde omtrent het lot van Pater Xaverius Vloet, ontving deze week bericht, dat Pater Vloet in Aug. 1944 als krijgsgevangen Aalmoezenier van Java naar Sumatra werd gevoerd waarbij het transportschip getorpedeerd werd. Pater Vloet kwam hierbij om het leven.

Hij werd in 1900 te Oploo geboren en in 1926 te 's Hertogenbosch priester gewijd. Twee jaar later vertrok hij naar de missie op Oost-Java waar hij 16 jaar werkzaam is geweest. Moge God hem voor zijn mooie arbeid reeds de eeuwige belooning geschonken hebben.

† Na een lange onzekerheid ontvingen wij thans de droeve tijding, dat reeds in 1944 op Java is overleden onze dierbare Heerbroer en Heerroom,

De Zeer Eerw. Pater

Xaverius Vloet

Ord. Carm.

in den ouderdom van 44 jaren.

Wij bevelen de ziel van den dierbaren overledene in Uwe Godvruchtige gebeden aan.

Oploo, Fam. P. J. Vloet-Cornelissen
Fam. Jos. Vloet-Christiaans
Fam. M. Horsten-Vloet
Westerbeek, Fam. H. v. Haandel-Vloet.

Oploo, 30 Nov. 1945.

De plechtige H. Mis van Requiem zal plaats vinden op Woensdag 12 December 10 uur v.m. in de parochiekerk te Oploo.

Vermist. Van het Provinciaaloot der Carmelieten ontving de Fam. Vloet alhier bericht, dat onze oud-dorpsgenoot Pater Xaverius Vloet op Oost-Java krijgsgevangen is gemaakt en tot nu toe vermist is. Mogen zij spoedig een betere tijding ontvangen.

(In een schrijven aan zijn familie te Boxmeer bericht Mgr. Kusters dat Pastoor Vloet uit Oploo met een schip is vergaan. Red.)